

dr hab. Elżbieta Mrożek-Loska
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
Katedra Instrumentów Smyczkowych

Katowice 17.01.2022

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, reprezentowana przez
JM Rektora prof. dr hab. Wojciecha Wiślickiego z dnia 18.11.2021

Dotyczy:

- Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 18 kwietnia 2018 roku o wszczęciu przewodu doktorskiego mgr Magdaleny Chmielowiec-Kozioł
- Uchwały nr 62/2021 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 25 października 2021 roku o wyznaczeniu recenzentów w przewodzie mgr Magdaleny Chmielowiec-Kozioł

W świetle art. 6 ust. 1, 3 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, z późn.zm.) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

PODSTAWOWE DANE O KANDYDATCE

Magdalena Chmielowiec-Kozioł urodziła się [redacted] w Krakowie. Edukację muzyczną odbyła w ZPSM I i II stopnia im. M. Karłowicza w Krakowie na skrzypcach, którą ukończyła z wyróżnieniem w 2002 roku, od 2003 na altówce, którą także ukończyła z wyróżnieniem w klasie mgr Krzysztofa Wieczorka w 2008 roku. Naukę kontynuowała w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie altówki prof. Janusza Pisarskiego oraz dr Anety Dumanowskiej, które ukończyła z wyróżnieniem w 2013 roku. Umiejętności swe doskonaliła również będąc na stypendium Erasmus w klasie prof. Matthiasa Maurera na Universität für Musik und darstellende Kunst w Graz w 2012 i 2013 roku, w latach 2014-2016 odbyła studia podyplomowe w klasie kameralistyki prof. Johannes Meissla i mgr Vidy Vujic na Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu.

Podczas studiów odbyła także kształcenie na altówce barokowej pod kierunkiem dr Zbigniewa Pilcha. Od 2014 roku studentka studiów magisterskich Uniwersytetu Jagiellońskiego na wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej na kierunku Zarządzanie Kulturą.

Studia doktoranckie w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie pod kierunkiem prof. Janusza Pisarskiego

Dokumentacja posiada wykaz bogatego dorobku koncertowego zarówno w roli solisty jak i kameralisty, dyplomy, rekomendacje prof. Kai Danczowskiej oraz prof. dr hab. Rafała Jacka Delekty oraz adnotacje prasowe

Laureatka stypendiów:

Małopolskiej Fundacji *Sapere Auso*, Instytutu Adama Mickiewicza za szczególne osiągnięcia artystyczne oraz Stypendium Rektora Akademii Muzycznej w Krakowie.

Kursy mistrzowskie prowadzone przez profesorów:

Tabee Zimmermann, Petera Bucka, Grigoria Zhislina, Danilo Rossi, Jerzego Kosmałę, Stefana Kamasę, Avri Levitana.

Osiągnięcia konkursowe:

- wyróżnienie w II Konkursie Młodych Altowiolistów, Wrocław 2005 r.
- nagroda specjalna w *14 International Competition for Viola , Bled, Słowenia 2012 r.*
- półfinalistka IV Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Michała Spisaka, Dąbrowa Górnicza, 2010 r.
- nagroda specjalna dla najlepszego zespołu - kwartetu smyczkowego *Antarja Quartet* na *Obersdorfer Musiksommer* w 2012 r.
- I nagroda na *III Konkursie Muzyki Kameralnej Turniej w III Odśłonach* w Bydgoszczy dla Kwartetu smyczkowego *Antarja Quartet* 2016 r

Działalność muzyka orkiestrowego w projektach:

Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie, *Sinfonietta Cracovia*, *Central European Initiative Youth Orchestra*, *Orkiestry Międzynarodowej w Conservatorio di Musica Domenico Cimarosa Avellino* (Włchy), *Orchestral Academy* w Obersdorf (Niemcy), Orkiestra Akademii Beethovenowskiej.

Działalność w zakresie muzyki dawnej:

Cappella di Ospedale della Pieta i Il Giardino d'Amore, Orchestet 1756, Contrasto Armonico

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Magdaleny Chmielowiec-Kozioł pt. „Problematyka brzmienia *a dobór środków wykonawczych we współczesnych solowych utworach na altówkę na przykładzie Sonaty György Ligetiego oraz Signs, Games and Messages György Kurtága*” składa się z zarejestrowanego na płycie CD dzieła artystycznego w postaci dzieł wymienionych w tytule, jak również jego opisu.

Wybrane kompozycje wyróżniają się niezwykle różnorodnością kolorystyki dźwiękowej, z zastosowaniem współczesnych środków wykonawczych. Doktorantka bardzo wnikliwie i szczegółowo przedstawia swoje badania nad podjętym tematem. Prezentuje swoje rozwiązania na różnego rodzaju trudności techniczne tj. częste zmiany rejestru, frazy w których naprzemiennie zastosowana jest gra *arco* i *pizzicato*, zmiany dynamiczne będące czasem w opozycji wobec ich naturalnych walorów. Zwraca uwagę na różnorodną artykulację, która bardzo szczegółowo opisana została przez kompozytora w zamieszczonej legendzie w wydaniu nutowym. Wyraźnie zauważalna jest fascynacja w poszukiwaniu nowych różnorodnych jakości brzmieniowych, technik wykonawczych i ich wpływu na ekspresję utworów muzyki nowej. W wybranych kompozycjach pojawiają się określenia, które nie występują w epokach wcześniejszych. Aby zrozumieć i właściwie zinterpretować muzykę György Kurtága i György Ligetiego, Doktorantka przez wiele lat analizowała techniki wykonawcze rozpatrywane przede wszystkim pod kątem problematyki brzmienia i kolorystyki dźwiękowej. Podjęła badania w 2018 i 2019 w Budapeszcie przeprowadzając kwerendy w bibliotekach, w zbiorach Budapest Music Center, gdzie odnalazła nieocenione źródło wiedzy na temat węgierskiej kultury oraz ich twórców. Swe badania wzbogaciła poprzez wywiady z autorytetami w dziedzinie interpretacji altówkowych dzieł węgierskich, jak również, wnoszące niezwykle wartość, spotkanie z samym kompozytorem - György Kurtágiem, któremu przedstawiła swoją interpretację dzieła.

Badania oparła także na materiałach anglojęzycznych, tj.:

- *György Ligeti Of Foreign Lands and Strange Sound* pod redakcją Louise Duchesneau i Wolfganga Marxa,
- *Ligeti, Kurtág and Hungarian Music During the Cold War* Rachel Beckles-Willson
- *György Kurtág: Three Interviews and Ligeti Homages*- zbiór wywiadów opracowanym przez Balint Andreas Varga

W rozprawie doktorskiej autorka umieściła rys biograficzny obu kompozytorów oraz ich twórczość w kontekście historycznym w jakim żyli i tworzyli obaj artyści, rozdział który stanowi wprowadzenie do podjętego tematu. Praca zawiera również genezę i charakterystykę „*Signs, Games and Messages*” György Kurtaga oraz analizę i interpretację Sonaty György Ligetiego.

Temat dysertacji, jak również dzieła artystyczne są wyraźnie ukierunkowane w stronę nowych technik wykonawczych oraz bogatej nowatorskiej kolorystyki dźwiękowej. Należy podkreślić, że przyswojenie oraz wykonanie tak dużej ilości dzieł ukazujących bardzo bogatą paletę barw i środków wykonawczych, często karkołomnych, zasługuje na ogromne uznanie.

Artystka wielokrotnie potwierdza swoje znakomite umiejętności techniczne, a także na bardzo wysokim poziomie - interpretacyjne. Wnikliwość w odczytaniu tekstu uwzględniając każdą uwagę kompozytora – absolutnie imponujące.

Praca zawiera także szczegółowy opis wymienionych wyżej określeń wykonawczych wraz ze sposobami ich realizacji od strony technicznej, popartych wcześniej wspomnianymi konsultacjami. Należy podkreślić jeszcze raz wartość przeprowadzonych badań choćby dla przyszłych pokoleń w celu właściwej interpretacji tej muzyki.

Płyta z nagraniem zawiera 22 Miniatury „*Signs, Games and Messages*” György Kurtaga oraz 6 części Sonaty Ligetiego. Z każdą miniaturą, która stanowi odrębne wyzwanie techniczne i interpretacyjne, Doktorantka zmierzyła się w sposób satysfakcjonujący. Intonacja oraz jakość brzmienia, szczególnie przy zastosowaniu mikrotonowości, przyniosła zamierzony efekt. W sposób przekonujący zaprezentowała nietypowe efekty wykonawcze (porysowany, rzeć, szorstko itp.), tym samym ukazując bogaty potencjał brzmieniowy instrumentu. Przedkładam jednak interpretację miniatur György Kurtaga nad wykonaniem Sonaty György Ligetiego, które pozostawiło momentami pewien niedosyt, wynikający pewnie z poziomu trudności technicznych kompozycji. Nie wpłynęło to jednak na mój pozytywny odbiór i z uznaniem patrzę na efekt podjętego wyzwania. Podejście do tak wymagającego tematu wiąże się z koniecznością ogromnego nakładu pracy. Doktorantka z sukcesem zrealizowała podjęty temat, który stanowi dla mnie inspirację do zainteresowania się kompozycjami mało spopularyzowanymi w Polsce.

Konkluzja

Praca doktorska Pani mgr Magdaleny Chmielowiec-Kozioł jest przedsięwzięciem bardzo ambitnym, stanowi integralną całość i wyczerpujące kompendium wiedzy na temat problematyki brzmienia oraz doboru środków wykonawczych we współczesnych solowych utworach na altówkę.

Na równie wysokim poziomie prezentuje się realizacja dzieła artystycznego, która w pełni prezentuje podjęty temat i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej uzupełniając deficyt publikacji podejmujących temat analizy nowych technik wykonawczych i ich wpływu na interpretację oraz ekspresję utworów muzyki nowej.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami instrumentalnymi na bardzo wysokim poziomie. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku. Pracę doktorską Pani mgr. Magdaleny Chmielowiec-Kozioł przyjmuję.

Elżbieta Kowalska